

- :: quebec
- :: thunder bay
- :: vancouver
- :: victoria
- :: windsor
- :: winnipeg

East Asia

- :: japan
- :: manila
- :: qc

Europe

- :: andorra
- :: antwerpen
- :: athens
- :: austria
- :: barcelona
- :: belgium
- :: belgrade
- :: bristol
- :: croatia
- :: cyprus
- :: estrecho / madiag
- :: euskal herria
- :: galiza
- :: germany
- :: hungary
- :: imc sverige
- :: ireland
- :: istanbul
- :: italy
- :: la plana
- :: liege
- :: lille
- :: madrid
- :: marseille
- :: nantes
- :: netherlands
- :: nice
- :: norway
- :: oost-vlaanderen
- :: paris
- :: poland
- :: portugal
- :: prague
- :: russia
- :: scotland
- :: switzerland
- :: thessaloniki
- :: united kingdom
- :: west vlaanderen

Latin America

- :: argentina
- :: bolivia
- :: brasil
- :: chiapas
- :: chile
- :: colombia
- :: ecuador
- :: mexico
- :: peru
- :: puerto rico
- :: qollasuyu
- :: rosario
- :: sonora
- :: tijuana
- :: uruguay

Oceania

Arborele de neem e folosit in India in medicina, cosmetice, contraceptie, in industria lemnului, industria energetica si agricultura. Aceste utilizari au fost elaborate vreme de secole, insa nu au fost niciodata patentate. De la mijlocul anilor '80, corporatiile americane si japoneze au acaparat mai mult de o duzina de patente de materiale bazate pe neem. In acest fel, cunoasterea colectiva locala dezvoltata de cercetatorii indieni si de tarani a fost expropriata de outsidersi care au contribuit foarte putin la acest proces. [2]

· Charles M. Gentile e un fotograf american care a creat si vandut de un deceniu postere artistice cu scene din Cleveland, Ohio. In 1995 a facut un poster al cladirii I.M.Pei, care gazduia noul Rock and Roll Hall of Fame. De data aceasta a dat de probleme. Muzeul l-a dat in judecata pentru atingerea adusa marcii inregistrate pe care si-o insusise in imaginea sa. Daca si cladirile pot fi inregistrate ca marci, atunci orice pictor, fotograf si realizator de filme va trebui sa umble dupa permisiuni si sa plateasca comisioane inainte sa foloseasca imaginile in opera lor. Aceasta e in mod evident contrar legitimei originare a proprietatii intelectuale, de a incuraja productia lucrarilor artistice.

· Celebru designer Victor Papanek scrie: "ceva e fundamental in neregula cu tot conceptul de patent si copyright. Atunci cind proiectez o jucarie destinata exercitiilor terapeutice ale copiilor handicapati, e nedrept sa amini lansarea proiectului cu un an si jumătate din cauza procesului de inregistrare a patentului. Am impresia ca ideile sint din belsug si ca sint ieftine, si e gresit sa faci bani din necesitatile celorlalti" [3]

· In 1980 a fost publicata de catre George Munster si Richard Walsh o carte intitulata Documente referitoare la Apararea si Politica Externa Australiana 1968-1975. Reproducea multe rapoarte guvernamentale secrete, transcripturi ale unor sedinte si alte documente ce se refereau la amestecul Australiei in razboiul din Vietnam, evenimentele ce au condus la invazia Timorului de Est de catre Indonezia, precum si alte chestiuni. Cartile, abia puse in vinzare, au fost confiscate. Tirajele a doua ziare de circulatie larga, ce reproduceau extrase din carte, au fost de asemenea confiscate. Inalta Curte de Justitie australiana a hotarit ca in acest caz Codul Penal nu se aplica, si ca materialul era protejat prin copyrightul detinut de guvern. Astfel, copyrightul, initiat pentru a incuraja inovatia artistica, a fost folosit pentru a reprimi distribuirea unor documente pentru a caror productie copyrightul nu fusese cu siguranta o motivatie. Mai tirziu, Munster si Walsh au produs o carte folosind rezumate si mici citate pentru a prezenta informatia. [4]

· Scientologia e o religie in care doar anumiti membri, la niveluri avansate de iluminare, au acces la informatii speciale, care sint secrete celorlalti. Scientologia a constituit o controversa de multa vreme, iar criticii sustin ca isi exploateaza membrii. Unii critici, incluzind aici fosti scientologi, au publicat pe internet documente secrete din stagiile avansate. In raspuns, reprezentantii bisericii au invocat copyrightul. Politia a intreprins raiduri in casele criticilor, confiscand computere si alte echipamente. Cu totul curios, din moment ce scopul declarat al copyrightului este nu cel de a ascunde informatia, ci mai degraba de a stimula productia de idei noi. [5]

· Ashleigh Brilliant e un "epigramist profesionist". El creeaza si pune copyright pe mii de proverbe, ca de exemplu "In mod fundamental, nu poate exista un fundament pentru nimic". Atunci cind descopera cineva care a "folosit" una dintre epigramele sale, el contacteaza respectiva persoana, reclamind incalcarea drepturilor de copyright. Jurnalistul de televiziune David Brinkley a scris o carte intitulata "Orice are dreptul la opinia mea", sustinind ca inspiratia titlului i se datora unui prieten al fiicei sale. Brilliant l-a contactat pe Brinkley pentru violarea copyrightului. Random House, editura lui Brinkley, i-a platit lui Brilliant \$1000 fara sa conteste pretentia, poate pentru ca atunci ar fi costat mai mult. [6]

· Avocatul Robert Kunststadt a propus ca atletii sa isi poata patenta inovatiile lor sportive, cum ar fi "saritura Fosbury", inventata de saritorul la inaltime Dick Fosbury. Aceasta ar putea aduce o gramada de bani pentru citeva staruri. Au cauza insa si dispute enorme. Atletii au deja motivatii imense pentru a inova, daca aceasta contribuie la performanta lor. A patenta miscari de baschet sau pasi de coreografie ar servi in primul rind la limitarea preluarii inovatiilor si ar penaliza in primul rind pe cei cu resurse limitate pentru platirea drepturilor.

· Un ziar scotian, The Shetland Times, a dat in judecata un serviciu de stiri online pentru ca acesta pusesse un link catre situl lor web. Daca linkurile web fara permisiune ar fi ilegale, aceasta ar submina intregul WWW. [7]

> Alternativa

Alternativa la proprietatea intelectuala e simpla: produsele intelectuale nu ar trebui sa fie subiect al proprietatii. Ideile trebuie sa stea la dispozitia oricui vrea sa le utilizeze. Un exemplu referitor la modul in care aceasta alternativa ar putea functiona este limbajul – intelegind aici cuvintele, sunetele si sistemele de sens prin care comunicam in fiecare zi. Limbajul oral e gratis. (De fapt, corporatiile controleaza mici unitati de limbaj prin marci inregistrate si sloganuri.) Alt exemplu e cunoasterea stiintifica. Oamenii de stiinta cerceteaza, iar apoi publica rezultatele obtinute. O proportie covarsitoare a cunoasterii stiintifice este cunoastere publica. Se argumenteaza de obicei ca cele mai dinamice domenii ale stiintei sint cele care opereaza private de secrete. Ideile deschise pot fi examinate, disputate, modificate si imbunatatite. A transforma cunoasterea stiintifica in marfa disponibila pe piata, asa cum se intimpla cu ingineria genetica, probabil ca inhiba stiinta. Cazul stiintei demonstreaza faptul ca activitatea intelectuala viguroasa e posibila fara proprietate intelectuala, si ca de fapt poate fi viguroasa tocmai din cauza ca informatia nu e privatizata. Insa exista multe domenii care, spre deosebire de stiinta, opereaza de mult cu proprietate intelectuala ca si cum ar fi un dat a priori. Ce s-ar intimpla fara privatizarea informatiei? Se pot ridica multe obiectii.

Plagiarism: Plagiarismul inseamna folosirea ideilor altora fara a recunoaste aceasta intr-un mod adecvat. Exista citeva tipuri de plagiarism. Unul este cel de idei: cineva iti ia ideea originala si, folosind o expresie diferita, o prezinta ca fiind a lui. Copyrightul nu ofera deloc protectie impotriva acestei forme de plagiarism. Alt tip de plagiarism este cel realizat in forma cuvint-cu-cuvint – atunci cind cineva preia cuvintele pe care le-ai scris – o carte, un eseu, citeva paragrafe sau chiar doar o propozitie – si, cu sau fara modificari minore, le prezinta ca fiind ale lor. Acest tip de plagiarism e protejat de copyright, insa in practica legea copyrightului este arareori folosita impotriva sa. Cea mai eficienta cale de combatere a plagiarismului nu este actiunea in instanta ci publicitatea. Exista o ratiune chiar mai profunda pentru care copyrightul nu ofera protectie impotriva plagiarismului: cel mai comun tip de plagiarism e parte integranta a ierarhiilor sociale. Rapoartele guvernului si ale corporatiilor sint publicate sub numele birocratilor din virful piramidei, care nu le-au scris; politicienii si directorii de companii tin cuvintari scrise de subordonati. Acestea sint exemple de reprezentare falsa si persuasiva a auctorialitatii, prin care figuri care detin puterea cistiga credit pentru munca subordonatilor. [8] Copyrightul, daca are un efect, este cel de a intari mai degraba decit a disputa

- :: adelaide
- :: aotearoa
- :: brisbane
- :: jakarta
- :: manila
- :: melbourne
- :: perth
- :: qc
- :: sydney

South Asia

- :: india
- :: mumbai

United States

- :: arizona
- :: arkansas
- :: atlanta
- :: austin
- :: baltimore
- :: boston
- :: buffalo
- :: charlottesville
- :: chicago
- :: cleveland
- :: colorado
- :: danbury, ct
- :: dc
- :: hawaii
- :: houston
- :: idaho
- :: ithaca
- :: la
- :: madison
- :: maine
- :: michigan
- :: milwaukee
- :: minneapolis/st. paul
- :: new hampshire
- :: new jersey
- :: new mexico
- :: new orleans
- :: north carolina
- :: north texas
- :: ny capital
- :: nyc
- :: oklahoma
- :: philadelphia
- :: pittsburgh
- :: portland
- :: richmond
- :: rochester
- :: rogue valley
- :: san diego
- :: san francisco
- :: san francisco bay area
- :: santa cruz, ca
- :: seattle
- :: st louis
- :: tallahassee-red hills
- :: tennessee
- :: urbana-champaign
- :: utah
- :: vermont
- :: western mass

West Asia

- :: beirut
- :: israel
- :: palestine

acest tip de plagiarism institutionalizat.

Drepturi: Ce facem atunci cu toti scriitorii, inventatorii si ceilalti, care isi cistiga existenta datorita drepturilor inregistrate? In primul rind, trebuie specificat faptul ca doar citiva indivizi traiesc din banii reveniti din drepturi. Eliminarea proprietatii intelectuale ar reduce veniturile citorva creatori de succes, precum autorul Agatha Christie, compozitorul Andrew Lloyd Webber, si regizorul Steven Spielberg. Intelectualul creator tipic o duce de fapt mai rau din cauza proprietatii intelectuale. Citi consumatori realizeaza cit de mult platesc pentru proprietatea intelectuala atunci cind cumpara medicamente prescrise, atunci cind platesc pentru scoli (prin contributi sau taxe), atunci cind cumpara de-ale gurii sau cind asculta o melodie la radio? In acestea ca si in multe alte situatii, costurile sint marite substatial tocmai din cauza proprietatii intelectuale. Cea mai mare parte a costurilor suplimentare nu merge la creatori, ci la corporatii si la sefii birocrati – cum ar fi oficiile de inregistrare a patentelor si firmele de avocatura, care sint necesare pentru a mentine functionarea sistemului proprietatii intelectuale.

Stimularea creativitatii: Dar despre motivatia pentru a crea? Fara posibilitatea de a acumula bogatie si faima, ce ar mai stimula indivizii creatori pentru a produce opere de geniu? De fapt, cei mai multi creatori si inovatori sint motivati de interesul lor propriu, si nu de recompense. Exista multe dovezi care arata, contrar opiniei populare, ca recompensele reduc de fapt calitatea operei. [9]

> Strategii pentru schimbare

Proprietatea intelectuala e sprijinita de multe grupuri de putere: cele mai puternice guverne si cele mai mari corporatii. Mass-media pare a fi intru totul pentru proprietatea intelectuala, pentru ca monopolurile media ar destabilizate daca infomatia ar putea fi copiată mai liber. Poate ca tot atit de important este sprijinul adus proprietatii intelectuale de catre multi producatori intelectual minori, incluzind universitarii si scriitorii liberi (freelance). Desi profiturile acestor intelectuali sint rareori semnificative, ei au fost convinsi ca au nevoie si merita micile lor drepturi. Acest fenomen e similar celui in care micii proprietari de pamint si bunuri, cum ar fi proprietarii de case, apara cu inversunare sistemul proprietatii private, ai carui principali beneficiari sint de fapt cei foarte bogati, care detin antreprize gigante, bazate pe munca multor alti oameni. Nu prea are sens sa disputi proprietatea intelectuala in mod izolat – contestarea trebuie sa implice dezvoltarea de metode pentru a sprijini indivizii creatori.

Schimba mentalitatea: A vorbi despre "proprietatea intelectuala" implica o asociere cu proprietatea fizica. In loc de aceasta, ar fi mai bine sa vorbim despre monopolurile conferite guvernelor, cum ar fi chiar "privilegiul de a detine monopol". Aceasta ne da o idee mai clara despre ceea ce se intimpla si ajuta la subminarea legitimei intregului proces. Analog, trebuie facuta legatura cu idealurile dreptului la liber cuvint. In loc de a vorbi despre proprietatea intelectuala in termeni de proprietate si schimb, ar trebui sa vorbim in termeni de discurs si impedimentele sale. Ar trebui sa vorbim despre controlul asupra informatiei genetice in termeni de sanatate publica si protectie sociala, si nu in termeni de proprietate. Felul in care o chestiune e formulata conteaza enorm pentru legitimarea diferitelor pozitii. Odata ce proprietatea intelectuala e subminata in mintile multor cetateni, va deveni mult mai usor de rasturnat suportul sau institutional.

Dezvaluie costurile: Procesul de a pune la cale si a opera un sistem de proprietate intelectuala costa foarte mult. Acesta include oficiile de inregistrare a patentelor, legislatia, cazurile aduse in instanta, agentiile de colectare a taxelor de timbru si multe altele. Este nevoie de cercetare pentru a calcula si a dezvalui atit aceste costuri, cit si transferurile de bani intre diferitele grupuri si tari. O tara mediu plasata printre tarile Lumii Intii, precum Australia, plateste cu mult mai mult pentru proprietatea intelectuala - mai ales catre US – decit primeste inapoi. Odata ce cifrele sint disponibile si sint intelese, aceasta va ajuta la reducerea legitimei sistemului de proprietate intelectuala mondial. [10]

Reprodu operele protejate: Din punctul de vedere al proprietatii intelectuale, aceasta se numeste "pirataj". (Un termen grait, daca ar fi sa consideram ca un asemenea limbaj e foarte rar folosit atunci cind, de exemplu, un sef isi insuseste creditul muncii unui subordonat). Aceasta se intimpla in fiecare zi, atunci cind oamenii fotocopiaza articole, inregistreaza muzica protejata de copyright, sau multiplica software protejat. Tocmai pentru ca e atit de usoara si de comuna copierea ilegala, marile guverne si corporatii au pus la cale o ofensiva pentru a promova drepturile proprietatii intelectuale. Din nefericire, copierea ilegala nu e o strategie foarte buna impotriva proprietatii intelectuale, asa cum furtul bunurilor nu e modalitate de a disputa detinerea proprietatii private. Furtul de orice fel accepta implicit sistemul existent al proprietatii.

Refuza in mod deschis sa cooperezi cu proprietatea intelectuala. Aceasta strategie e cu mult mai puternica decit copierea ilegala. Pot fi folosite metode non-violente de actiune, ca refuzul cooperarii, boicoturile si instituirea de alternative. Daca protestezi in mod deschis, exista o sansa cu mult mai mare de a orienta atentia pe problemele cu miza si de a facilita dialogul. Odata ce se raspindeste rezistenta civica la proprietatea intelectuala, procesul va fi imposibil de oprit. Ceva de genul acesta se intimpla deja. Deja se exprima nemulțumiri in masa in India referitoare la impactul regimului global al proprietatii intelectuale si la patentul asupra materialelor genetice, iar la aceste nemulțumiri se raliaza mii de fermieri. [11] Daca aceasta scara a protestului ar putea fi combinata cu alte actiuni care sa submineze legitimitatea proprietatii intelectuale, intregul sistem ar putea fi pus in chestiune.

Promoveaza informatie non-proprietara. Un bun exemplu este software-ul public, care este software pentru computer ce e pus la dispozitia fiecaruia. Creatorii de "freeware" obtin satisfactie din munca lor intelectuala si din faptul de a furniza un serviciu celorlalti. Fundatia pentru Software Liber (Free Software Foundation) a condus ofensiva dezvoltarii si promovarii software-ului liber. Fundatia a venit cu o alternativa numita "copyleft". Se stipuleaza: "Cea mai simpla modalitate de a face un program liber este oferirea sa domeniului public, fara copyright. Aceasta permite insa versiuni proprietate modificate, ceea ce neaga altora libertatea de a redistribui si de a modifica; asemenea versiuni submineaza scopul originar, de a oferi libertate pentru toti utilizatorii. Pentru a preveni aceasta, copyleft-ul utilizeaza copyright-ul intr-o maniera noua. Copyrighturile tipice priveaza de libertate; copyleft o protejeaza. Este un instrument legal care solicita ca cei care pun la dispozitie un program sa includa drepturile de a folosi, modifica si redistribui codul; codul si libertatile devin inseparabil legal" [12] Pina cind copyrightul e eliminat sau pina cind devine obsolet, inovatii precum copyleftul sint necesare pentru evitarea exploatarii celor care vor sa puna munca lor la dispozitia celorlalti.

Dezvolta mijloace pentru a conferi credit muncii intelectuale: daca proprietatea intelectuala este contestata, oamenii trebuie sa fie reasigurati ca apropierea frauduloasa a ideilor lor nu va deveni o problema si mai mare. Dar mai fundamental, trebuie sa se recunoasca faptul ca munca intelectuala este inevitabil un proces colectiv. Nimeni nu are idei complet originale: ideile sint mereu construite pe contributi precedente ale altora. Proprietatea intelectuala este un furt, iar pagubasul este citeodata

- :: discussion
- :: fbi/legal updates
- :: indymedia faq
- :: mailing lists
- :: process & imc docs
- :: tech
- :: volunteer

un individ creator, dar de cele mai multe ori e societatea in totalitatea sa. Intr-o societate mai cooperativa, creditul pentru idei nu ar fi o chestiune atat de contencioasa. Intr-o societate cu mai putina ierarhie si mai multa echitate, motivatia intrinseca si satisfactia vor fi principalele venituri obtinute de pe urma contributiei la produsele intelectuale. Cu cit mai putin e de cistigat din creditul pentru idei, cu atat mai probabil e ca oamenii vor impartasi ideile in loc sa se preocupe cu cine merita credit pentru ele.

Referinte:

1. Richard Dunford, "The suppression of technology as a strategy for controlling resource dependence," Administrative Science Quarterly , Vol. 32, 1987, pp. 512-525.
2. Vandana Shiva and Radha Holla-Bhar, "Intellectual piracy and the neem tree," Ecologist, Vol. 23, No. 6, 1993, pp. 223-227.
3. Victor Papanek, Design for the Real World: Human Ecology and Social Change (London: Thames and Hudson, 1985, 2nd edition), p. xi.
4. George Munster, Secrets of State: A Detailed Assessment of the Book They Banned (Australia: Walsh & Munster, 1982).
5. Wendy M. Grossman, "alt.scientology.war," Wired, Vol. 3, No. 12, December 1995, pp. 172-177, 248-252.
6. David D. Kirkpatrick, "Brilliant minds may think alike, but Brilliant lines can cost you," Wall Street Journal, 27 January 1997, p. B1.
7. Rob Edwards, "Scottish court case could unravel the Web," New Scientist, 16 Nov 1996, p. 5.
8. David Vaver, "Intellectual property today: of myths and paradoxes," Canadian Bar Review, Vol. 69, No. 1, March 1990, pp. 98-128.
9. Alfie Kohn, Punished by Rewards: The Trouble with Gold Stars, Incentive Plans, A's, Praise, and other Bribes (Boston: Houghton Mifflin, 1993).
10. These two strategies are proposed by Peter Drahos, "Thinking strategically about intellectual property rights," paper prepared for the Forum of Parliamentarians on Intellectual Property and the National Working Group on Patent Laws, 1996.
11. The magazine Third World Resurgence has regular reports on this issue. See for example Martin Khor, "A worldwide fight against biopiracy and patents on life," Third World Resurgence, No. 63, November 1995, pp. 9-11, and the special issues on patenting of life: No. 57, May 1995 and No. 84, August 1997.
12. GNU's Bulletin, January 1995 (Free Software Foundation, 59 Temple Place, Suite 330, Boston MA 02111-1307, USA; ✉ gnu@prep.ai.mit.edu). See <http://www.gnu.org/> for the latest description.

-- Acesta e un fragment din capitolul trei al cartii lui Brian Martin, Information Liberation, care este disponibila in intregime online, <http://www.uow.edu.au/arts/sts/bmartin/pubs/95psa.html>
 -- Tradus de Ovidiu Tichindeleanu

comentarii despre articol